

IV

*(Informacje)*INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

RADA

Konkluzje Rady dotyczące sprawozdania rocznego Eurojustu za rok 2019

(2020/C 347/05)

Rada wyraża zadowolenie w związku ze sprawozdaniem rocznym Eurojustu za rok 2019 (7324/20) i ogólnymi postępami poczynionymi przez Eurojust w wypełnianiu jego misji dotyczącej ułatwiania i wzmacniania współpracy sądowej między organami krajowymi w zakresie prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawie najpoważniejszych form przestępczości transgranicznej, w tym terroryzmu, cyberprzestępczości, przemytu migrantów i handlu ludźmi, i ścigania takiej przestępczości.

Współpraca sądowa w nadzwyczajnych okolicznościach

1. Rada bardzo docenia podejmowane przez Eurojust wysiłki na rzecz zapewnienia ciągłości operacyjnej w sytuacji pandemii COVID-19. Podczas gdy przestępcy szybko zaczęli wykorzystywać ten bezprecedensowy kryzys zdrowotny do swoich celów, Eurojust nadal umożliwiał prokuratorom i sędziom z całej UE wirtualną współpracę. Z tego względu Eurojust odgrywa kluczową rolę w realizacji stanowczego dążenia wszystkich państw członkowskich do zapewnienia sprawiedliwości w każdych okolicznościach.
2. Rada wyraża zadowolenie w związku ze sprawozdaniem przygotowanym przez Eurojust wspólnie z Europejską Siecią Sądową w sprawach karnych przy wsparciu prezydencji, Sekretariatu Generalnego Rady i państw członkowskich, dotyczącym wpływu, jaki środki podjęte przez rządy w celu zwalczania rozprzestrzeniania się COVID-19 mają na współpracę sądową (WK 3472/2020, regularnie zmieniany). Sprawozdanie daje użyteczny ogólny ogląd sytuacji w poszczególnych państwach członkowskich i zawiera wskazówki dla praktyków.

Nowe ramy prawne, dalsze usprawnienia i pozytywne wyniki

3. W dniu 12 grudnia 2019 r. zaczęło obowiązywać rozporządzenie o Eurojuście (2018/1727), a Rada z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Eurojust stał się oficjalnie Agencją Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych. Znaczne zmiany w strukturze zarządzania Eurojustem, jego strategii w zakresie stosunków zewnętrznych oraz mechanizmie ochrony danych pozwoliły zwiększyć skuteczność organizacji i ją unowocześnić, a jednocześnie umożliwiły większe skupienie się na pracy operacyjnej. Rada podkreśla znaczenie usprawnienia procesu decyzyjnego Eurojustu i powierzenia nowo powstałemu zarządowi przygotowywania lub przyjmowania decyzji dotyczących kwestii nieoperacyjnych. Rada z zadowoleniem przyjmuje wzmocnienie roli Parlamentu Europejskiego i parlamentów narodowych w demokratycznym nadzorze nad działalnością Eurojustu, co jest odzwierciedleniem znaczenia legitymacji demokratycznej UE.
4. Rada przyjmuje do wiadomości, że Eurojust wdrożył wspomniane powyżej zmiany organizacyjne, a jednocześnie nadal odpowiada na rosnące zapotrzebowanie państw członkowskich na wsparcie operacyjne. W ubiegłym roku wsparcie Eurojustu przyczyniło się do aresztowania niemal 2700 podejrzanych, zajęcia lub zamrożenia mienia pochodzącego z przestępstwa o wartości 2 mld EUR oraz udaremnienia handlu narkotykami o wartości 2,7 mld EUR. Rada zachęca Eurojust, by nadal dostosowywał swoje wsparcie operacyjne do zmieniających się potrzeb prokuratorów i sędziów krajowych.

Znaczenie cyfryzacji

5. Rada odnotowuje, że jedną z tych zmieniających się potrzeb w dziedzinie transgranicznej współpracy sądowej dobitnie uwidoczniła pandemia COVID-19: musimy nadać współpracy prokuratorów i sędziów gruntownie cyfrowy charakter, likwidując dystans dzięki wykorzystaniu bezpiecznych połączeń do przeprowadzania wideokonferencji i dzielenia się informacjami i dowodami. W tym kontekście Rada z zadowoleniem przyjmuje przedstawienie przez Eurojust i Komisję wyników analizy dotyczącej cyfrowego wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych i zachęca do złożenia w stosownym czasie konkretnego wniosku w nawiązaniu do tych wyników.

Celem cyfrowego wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych jest nie tylko dostosowanie transgranicznej współpracy prokuratorów i sędziów krajowych do nowoczesnych standardów, lecz także ustanowienie wzajemnych połączeń między systemami informacyjnymi UE, w tym wykorzystywanym przez Eurojust zautomatyzowanym systemem zarządzania sprawami, zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie danych. Dzięki umożliwieniu Eurojustowi wymiany danych osobowych z kluczowymi partnerami, takimi jak Europol, Frontex, OLAF i Prokuratura Europejska, łatwiej będzie można wykrywać powiązania między toczącymi się postępowaniami przygotowawczymi lub z nimi.

Kluczowe znaczenie ma współpraca

6. Rada apeluje do Eurojustu, by określił dalsze możliwości ściślejszej współpracy ze swoimi odpowiednikami w dziedzinie WSiSW. W szczególności Rada podkreśla znaczenie ustanowienia dobrej współpracy między Eurojustem a Prokuraturą Europejską poprzez określenie przyszłych stosunków między obiema organizacjami w szczegółowym porozumieniu roboczym. Pozwoliłoby to Prokuraturze Europejskiej w jak najszerszym zakresie korzystać z wiedzy i zdolności eksperckich Eurojustu w dziedzinie współpracy sądowej, w tym współpracy z państwami członkowskimi nieuczestniczącymi w Prokuraturze Europejskiej, a także z partnerami spoza UE. Rada zachęca również Eurojust, by dalej zacieśniał współpracę operacyjną z sieciami, które prowadzi lub wspiera, np. Europejska Sieć Sądowa w sprawach karnych, sieć punktów kontaktowych ds. ścigania ludobójstwa, sieć wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych i europejska sieć sądowa ds. cyberprzestępczości.
7. Rada z zadowoleniem przyjmuje zawarcie umowy o współpracy między Eurojustem a Serbią będącą czwartym krajem w regionie Bałkanów Zachodnich, z którym istnieje taka umowa. Rada wyraża też zadowolenie, że Eurojust będzie gospodarzem kolejnego etapu projektu Euromed Justice, który ma na celu zwiększenie współpracy między organami sądowymi w południowych krajach partnerskich a tymi w państwach członkowskich UE. Rada zachęca Eurojust, by dalej poszerzał swoją ogólnosięciową sieć prokuratorów i sędziów w państwach trzecich. Dlatego zwraca się do Komisji Europejskiej, by wsparła, zgodnie z unijną polityką stosunków zewnętrznych, potrzeby Eurojustu w zakresie współpracy z tymi państwami trzecimi, które Eurojust uznaje za priorytetowe, jak określono w jego odpowiedniej strategii czteroletniej, poprzez przedłożenie Radzie w stosownych przypadkach zaleceń dotyczących upoważnienia Komisji do negocjowania umów o współpracy między Eurojustem a wybranymi państwami trzecimi.

Zasoby dostosowane do przyszłych wyzwań

8. Rada podkreśla, że umożliwienie Eurojustowi osiągnięcia pełnego potencjału pozwoliłoby wzmocnić cały unijny łańcuch bezpieczeństwa. Zmieniający się obraz zagrożeń dla bezpieczeństwa wymaga skutecznej reakcji zarówno ze strony organów ścigania, jak i sądownictwa, a wielkoskalowe inwestycje we współpracę policyjną na szczeblu UE niewątpliwie sprawią, że Eurojustowi przekazywane będą bardziej złożone sprawy transgraniczne. W tych okolicznościach zdaniem Rady należy unikać sytuacji, w której reakcję UE na przestępczość zorganizowaną i terroryzm utrudni sądowe „wąskie gardło”.
9. Rada przyznaje, że choć w ostatnich latach znacznie zwiększyło się obciążenie Eurojustu pracą i zadaniami operacyjnymi, nie towarzyszyło temu zwiększenie jego budżetu. Z tego względu Rada jest zdania, że Eurojustowi należy stale zapewniać odpowiednie zasoby, tak by mógł nie tylko sprostać rosnącemu zapotrzebowaniu państw członkowskich na wsparcie operacyjne, lecz także na bieżąco wspomagać sieci sądowe działające w Eurojuście i stać się agencją dostosowaną do przyszłych wyzwań dzięki wspomnianej powyżej gruntownej cyfryzacji współpracy sądowej i dalszemu poszerzaniu swojej globalnej sieci.